

[Startside](#) > ... > [Familieretlige Forhold Og Arv](#) > [Formueretlige Retsvirkninger Af Ægteskab Og Registreret Partnerskab](#) > [Ægtefællers Formueforhold](#) > [France](#)

Ægtefællers formueforhold

Indholdet er leveret af

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Findes der i denne medlemsstat en lovbestemt ordning om formueforholdet mellem ægtefæller? Hvad foreskriver den?

Formueforholdet mellem ægtefæller betegner alle de retsregler, der har til formål at regulere formueforholdet mellem ægtefæller og i forhold til tredjemand. Det omfatter de regler, der finder anvendelse på ægtefællerne for så vidt angår deres beføjelser og ejerskab over aktiverne, mens formueforholdet er i kraft og ved formueforholdets opløsning i tilfælde af dødsfald eller skilsmisse.

Når ægtefællerne ikke har reguleret formueforholdet ved en ægtepagt, er de underlagt den lovbestemte formueordning med akkvisitionsfællesskab, som er fastlagt i den civile lovbogs artikel 1401 ff.

Under denne lovbestemte formueordning skelnes der mellem tre formuemasser: hver ægtefælles egen formue (særeje) og de fælles aktiver (fælleseje).

Ægtefællernes særeje består af de aktiver, som de hver især ejede forud for ægteskabets indgåelse, og dem, som de hver især har erhvervet under ægteskabet ved arv, testamentariske dispositioner over løsøre og gaver (den civile lovbogs artikel 1405). Også visse aktiver af personlig karakter (som f.eks. tøj, erstatningskrav for fysisk eller psykisk skade osv.), som er omhandlet i den civile lovbogs artikel 1404, anses for særeje. Aktiver, der er erhvervet som tilbehør til eller i bytte for et aktiv under særeje, opfattes også som særeje (den civile lovbogs artikel 1406 og 1407).

Fællesejet udgøres af de aktiver, som ægtefællerne sammen eller hver for sig har erhvervet under ægteskabet, herunder bl.a. ægtefællernes indkomst og løn. Der består endvidere en formodning om fælleseje i henhold til den civile lovbogs artikel 1402, som bestemmer, at alle aktiver anses for at være fælleseje, hvis det ikke kan bevises, at de er særeje.

Hver ægtefælle har i princippet ret til at forvalte de fælles aktiver og disponere over dem (den civile lovbogs artikel 1421). Begge ægtefæller skal imidlertid give deres samtykke til alvorligere retshandler, såsom retshandler vedrørende afhændelse af fælleseje uden vederlag, afhændelse af og stiftelse af tinglige rettigheder til fast ejendom, virksomhedsaktiver og ikkeomsættelige virksomhedsaktier osv. (den civile lovbogs artikel 1422 og 1424).

2 Hvordan kan ægtefæller tilrettelægge deres indbyrdes formueforhold? Hvilke formelle krav er der i dette tilfælde?

Hvad angår de materielle bestemmelser findes der et princip om ægtefællernes frihed til at indrette deres formueforhold. I den civile lovbogs artikel 1387 fastsættes det nemlig, at "loven kun regulerer det ægteskabelige forhold henset til aktiverne, når der ikke er indgået særlige aftaler, som ægtefællerne kan indgå, som de finder det hensigtsmæssigt, for så vidt som de ikke er i strid med sædeligheden eller deraf følgende bestemmelser".

Ægtefællerne kan således frit vælge deres formueordning under forudsætning af, at de overholder den "primære" ordnings bindende bestemmelser som fastsat i den civile lovbogs artikel 212 ff.

Den civile lovbog indeholder bestemmelser om flere ordninger, der kan indgås aftale om: almindeligt fælleseje (såsom det universelle fælleseje som fastlagt i den civile lovbogs artikel 1526), fuldstændigt særeje (den civile lovbogs artikel 1536 ff.), akkvisitionsfællesskab (samme lovs artikel 1569 ff.).

For så vidt angår de formelle bestemmelser skal aftalerne om formueforholdet mellem ægtefæller attesteres af en notar forud for ægteskabets indgåelse, ellers mister de deres gyldighed (den civile lovbogs artikel 1394 og 1395). De kan ændres ved et notaroprettet dokument efter de samme formelle bestemmelser på de betingelser, der fremgår af den civile lovbogs artikel 1397. Siden ikrafttrædelsen af lov nr. 2019-222 af 23. marts 2019 om programmeringsperioden 2018-2022 og reform af retsvæsenet er det muligt at ændre formueforholdet mellem ægtefæller, inden der er gået to år, og det er principielt ikke længere nødvendigt at få en ændring af formueforholdet godkendt af retten (med forbehold af indsigelser fra kreditorer eller voksne børn).

3 Er der begrænsninger for, hvordan ægtefæller kan tilrettelægge deres indbyrdes formueforhold?

Princippet om ægtefællernes frihed til at indrette deres formueforhold er begrænset af den primære ordnings bindende bestemmelser, som finder anvendelse på alle ordninger.

De fastsættes i den civile lovbogs artikel 212 ff. Blandt disse finder man bestemmelserne om beskyttelse af familiens bolig (artikel 215, stk. 3) samt reglerne vedrørende bidrag til de med ægteskabet forbundne udgifter (samme lovs artikel 214) og om solidarisk hæftelse for gæld, der er optaget med henblik på husholdningens drift (den civile lovbogs artikel 220).

4 Hvilke retsvirkninger har skilsmisse, separation eller ægteskabsopløsning for formueforholdet mellem ægtefællerne?

I tilfælde af skilsmisse, separation eller omstødelse af ægteskab opløses og afvikles formueforholdet mellem ægtefæller.

Afviklingen af formueforholdet mellem ægtefæller sker ved en notar og består i at fastlægge og evaluere de aktiver og den gæld, der tilfalder de enkelte ægtefæller.

Notarens mellemkomst er imidlertid ikke obligatorisk, når der ikke er nogen fast ejendom, der skal deles.

Årsagerne til afvikling af fællesejet fremgår af den civile lovbogs artikel 1441. Det drejer sig om en af ægtefællernes død, dokumenteret fravær, skilsmisse, separation, bodeling og ændring af formueforholdet mellem ægtefæller.

For så vidt angår den dato, hvor skilsmissen får virkning – i tilfælde af skilsmisse efter fælles overenskomst – opløses ægteskabet på den dato, hvor skilsmisseaftalen, som er udfærdiget og underskrevet af parterne og medunderskrevet af deres advokater, bliver eksigibel. Hvis der er tale om retlig skilsmisse, er det på den dato, hvor skilsmisedommen får retskraft.

5 Hvilke konsekvenser har det for formueforholdet mellem ægtefællerne, hvis en af dem afgår ved døden?

Hvis en af ægtefællerne dør, udgør dette en årsag til opløsning af formueforholdet mellem ægtefæller. Denne opløsning indtræder på dødsdagen, både for forholdet mellem ægtefællerne og i forhold til tredjemand. For ægtefæller, som er gift under den lovbestemte formueordning, fastsætter den civile lovbogs artikel 1441, at formuefællesskabet opløses, når en af ægtefællerne dør.

Når en gift person dør, sker der således en afvikling på to niveauer: først af formueforholdet mellem ægtefællerne og dernæst af boet.

I henhold til den civile lovbogs artikel 763 har den længstlevende ægtefælle, hvis denne havde fast bopæl i en bolig, som tilhørte begge ægtefæller, eller som tilhører boet, gratis brugsret til boligen i et år. Det er i så tilfælde en virkning af ægteskabet.

6 Hvilken myndighed har kompetence til at træffe afgørelse i en sag vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller?

Det er retten i familieretlige sager, der er kompetent i sager om formueforhold mellem ægtefæller (lov nr. 2009-506 af 12.5.2009 om forenkling af lovgivningen, dekret nr. 2009-1591 af 17.12.2009 om proceduren ved retten i familieretlige sager i forbindelse med formueforhold mellem ægtefæller og sameje, cirkulære CIV/10/10 af 16.6.2010 om retten i familieretlige sagers kompetence i forbindelse med afvikling).

I forbindelse med en udenretlig skilsmisse efter fælles overenskomst tager aftalen mellem ægtefællerne form af et privatoprettet dokument medunderskrevet af parternes advokater, som opføres i en notars register (den civile lovbogs artikel 229-1). Ved skilsmisse efter fælles overenskomst skal formueforholdet mellem ægtefællerne afvikles på tidspunktet for skilsmissen. Aftalen skal indeholde en bodelingsoverenskomst, som skal være officielt bekræftet, hvis afviklingen vedrører aktiver, der kræver tinglysning (navnlig fast ejendom) (den civile lovbogs artikel 229-3). Her medvirker således begge parter advokater og en notar.

Generelt deltager notaren altid ved afvikling af et formueforhold mellem ægtefæller, når afviklingen vedrører mindst ét aktiv, der kræver tinglysning.

Kun tvister og forhold, hvor der ikke er indgået aftale, afgøres af retten.

7 Hvilke virkninger har formueforholdet mellem ægtefæller for retsstillingen mellem en ægtefælle og en tredjepart?

Den civile lovbogs artikel 220, som er en bestemmelse under den primære ordning, der finder anvendelse uanset formueforholdet mellem ægtefællerne, regulerer forholdet mellem ægtefæller og tredjemand. Denne artikel opstiller et princip om ægtefællernes solidariske hæftelse for gæld, der er optaget med henblik på husholdningens drift: "Hver ægtefælle har beføjelse til alene at indgå aftaler, som vedrører husholdningens drift eller børnenes uddannelse. Hvis den ene ægtefælle optager gæld i dette øjemed, hæfter den anden solidarisk herfor. Denne solidariske hæftelse gælder imidlertid ikke for åbenlyst overdrevne udgifter, når der henses til husholdningens forbrug, transaktionens hensigtsmæssighed eller uhensigtsmæssighed, og om den kontraherende tredjemand var i god eller ond tro. Den gælder heller ikke, hvis ikke begge ægtefæller har givet deres samtykke til en aftale om afbetalingskøb eller til et lån, medmindre lånet kun vedrører mindre beløb, som opfylder dagligdags behov, og det samlede beløb for sådanne lån, hvis der er optaget flere lån, ikke er åbenlyst overdrevet henset til husholdningens forbrug".

Under den lovbestemte formueordning kan kreditorer i princippet kræve ægtefællernes gæld betalt fra fællesejet, jf. den civile lovbogs artikel 1413.

Kreditorerne kan imidlertid kun inddrive gæld stiftet af én ægtefælle i den anden ægtefælles indtjening og løn, hvis gælden er optaget med henblik på husholdningens drift eller børnenes uddannelse, som omhandlet i den civile lovbogs artikel 220 (den civile lovbogs artikel 1414).

Gæld kan heller ikke afvikles i fællesejet, når en af ægtefællerne alene har stillet en garanti eller optaget et lån. I sådanne tilfælde kan gælden kun opkræves fra den gældsatte ægtefælles særeje og indkomst, medmindre den anden ægtefælle har givet sit udtrykkelige samtykke (den civile lovbogs artikel 1415).

8 En kort beskrivelse af proceduren for opdeling, herunder deling, fordeling og afvikling, af formueforholdet mellem ægtefæller i denne medlemsstat.

Ved afvikling af et formueforhold mellem ægtefæller skal de forskellige formuemasser identificeres (særeje og fælleseje, udligningssummer og fordringer mellem ægtefæller, aktiver og passiver). Hvis der findes et bo, som skal deles, foretages delingen herefter med henblik på at fordele boets aktiver og værdier mellem ægtefællerne.

Under den lovbestedte formueordning med akkvisitionsfællesskab deles formuefællesskabet principielt ligeligt mellem ægtefællerne. Parterne kan imidlertid have indgået aftale om en anden ulige fordeling i deres ægtepagt.

Formuefællesskabet kan enten deles mindeligt eller ved retten. Ved en mindelig ordning indgås der en bodelingsoverenskomst mellem ægtefællerne. Den har form af et notaroprettet dokument, hvis den vedrører aktiver, der kræver tinglysning. Boet deles ved retten, hvis ikke parterne kan nå til enighed om afviklingen eller om aktivernes fordeling. Retten træffer afgørelse om anmodninger om opretholdelse af samejet eller om præferentiel tildeling (den civile lovbogs artikel 831).

Hvad enten boet deles i mindelighed eller ved retten, afsluttes processen med, at boet inddeles i andele efter princippet om lighed, idet der er tale om en værdimæssig lighed. Dermed modtager parterne aktiver til den værdi, der svarer til deres rettigheder i samejet. Hvis ikke formuemassen gør det muligt at opdele boet i andele af lige stor værdi, kompenseres der herfor med et udligningsbeløb. Der kan i øvrigt ske præferentiel tildeling af visse aktiver i boet.

Bodelingen har deklaratorisk virkning. Det betyder, at de enkelte ægtefæller ved en retlig formodning anses for altid at have ejet aktiverne i deres andel af boet og for aldrig at have ejet boets øvrige aktiver.

9 Hvilken procedure og hvilke dokumenter eller oplysninger kræves der normalt for at registrere fast ejendom?

Ved bodeling i mindelighed vedrørende aktiver, der kræver tinglysning (med andre ord fast ejendom), skal dokumentet om afvikling og bodeling formaliseres hos en notar.

Den civile lovbogs artikel 710-1 fastsætter nemlig, at "enhver retshandel eller rettighed for at give anledning til tinglysningsformaliteterne skal fremgå af et dokument, som er officielt bekræftet af en notar med virksomhed i Frankrig, af en retsafgørelse eller af et officielt bekræftet dokument fra en administrativ myndighed".

Ægtefællerne skal i så tilfælde betale en bodelingsafgift på 2,5 %, reduceret til 1,80 % den 1. januar 2021 og til 1,10 % den 1. januar 2022 for den deling, der følger af en separation eller en skilsmisse, der beregnes på grundlag af nettoværdien af de delte aktiver, såvel som notarens udgifter og honorarer.

■ Sidste opdatering: 05/05/2026

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.